

Rapport 2010:42

Trolle Ljungby kyrkogård

Arkeologisk förundersökning 2010

Jan Kockum

sydsvensk
arkeologi

Rapport 2010:42

Trolle Ljungby kyrkogård

Arkeologisk förundersökning 2010

Jan Kockum

Fornlämningsnr: 39
Trolle Ljungby kyrka,
Trolle Ljungby sn
Kristianstads kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134
291 22 Kristianstad

Malmö

Box 406
20124 Malmö

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2010 Sydsvensk Arkeologi AB

Rapport 2010:42

Omslag: Utdrag ur Geometrisk avmätning över Trolle Ljungby 1725. Kyrkan markerad med röd pil.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	6
Läge och topografi	6
Historik	6
Undersökningsresultat	6
Referenser	7
Administrativa uppgifter	8

Fig. 1. Trolle Ljungby i Kristianstads kommun, Skåne

Fig. 2. Undersökningsområdet i Trolle Ljungby. Utdrag ur fastighetskartan, bladen 3E 2c.

Fig. 3. Schaktplan med arkeologiska iakttagelser markerade

Sammanfattning

I samband med ledningsschaktning har en arkeologisk förundersökning i form av övervakning gjorts. Schakten var ca 0,5 m djupa och 0,6 m breda och hade en sammanlagd längd om ca 70 löpmeter. Vid undersökningen påträffades ett stengärde ca 15 m väster om kyrkan, sannolikt en tidigare bogårdsmur. Precis intill kyrkans östparti framkom en tegelmur parallellt med sakristians östra mur. I övrigt påträffades rivningsmassor och sekundärdeponerat gravmaterial.

Inledning

I samband med flyttning av elskåp (lst dnr 431-38053-09) samt grävning av ledningsschakt för utvändig belysning (lst dnr 431-3488-10) har markingrepp gjorts inom Trolle Ljungbys historiska bytomt. Då bytomten är upptagen som fornlämning 39 i Trolle Ljungby socken beslutade länsstyrelsen i Skåne län att arkeologiska förundersökningar i form av schaktningsövervakningar skulle göras. Jobben utfördes samtidigt och avrapporteras därför i en och samma rapport. Undersökningarna genomfördes 2010-12-07 av arkeolog Jan Kockum vid Sydsvensk Arkeologi AB.

Läge och topografi

Trolle Ljungby ligger ca halvannan mil öster om Kristianstad i ett utpräglat lantbrukslandskap med inslag av skog. Kyrkan ligger precis söder om Trolle Ljungbys slott på en nivå av ca 12 m ö.h.

Historik

Kyrkans äldsta parti utgörs av långhuset från 1200-talet. Åtskilliga byggnader har sedan fogats till denna kärna. I söder har ett två våningars vapenhus byggts till och tornet tillkom i slutet av medeltiden. Långhuset har vidare försetts med ytterligare en tillbyggnad i söder och en i norr. Under 1600-talet tillkom gravkapell och kor (Anshelm 1947, s 642).

Undersökningsresultat

Schaktens sammanlagda sträcka uppgick till ca 70 löpmeter, djupet hölls till ca 0,5 m och bredden till ca 0,6 m. Vid undersökningen påträffades ett stengärde ca 15 m väster om kyrkan, sannolikt en tidigare bogårdsmur (fig. 4.). Gärdet sammanfaller med en gränsmarkering i 1725 års karta (fig. 5.).

Precis intill kyrkans östparti påträffades en tegelmur parallellt med sakristians östra mur (fig. 6.), någon förklaring i analogi med det historiska kartmaterialet kan inte ges, inte heller framkom något daterande material. I övrigt påträffades rivningsmassor och sekundärdeponerat gravmaterial i alla delar av schakten, framför allt märktes en stor mängd redeponerade skelettdelar precis innanför stengärdet. Gravar in situ kunde undvikas genom att reglera schaktdjupet.

Fig. 4. Schaktet med stenar ur stengärdet markerade med pilar.

Fig. 5. Gärdets läge sammanfaller med den gräns som finns markerad på 1725 års karta och utgör sannolikt en gammal bogårdsmur.

Fig. 6. Mur påträffad intill sakristian. Muren var ca 0,6 m tjock. Markerad med pil.

Referenser

Anshelm, G. 1947. Stiftets kyrkor. *Lunds stift i ord och bild*. (Red) Gunnar Herrlin m. fl. Stockholm.

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	107020/100006
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-38053-09/431-3488-10
Datum för beslut:	2009-07-08/2010-03-09
Projektnummer:	107020/100006
Län:	Skåne
Kommun:	Kristianstad
Socken:	Trolle Ljungby
Fastighet:	Trolle Ljungby kyrka
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 3E 2c
Koordinatsystem:	RT 90 2,5 gon väst
X koordinat:	6,211,231.08
Y koordinat:	1,410,507.84
Höjdsystem:	RH 70
M ö.h.	12,08
Fältarbetstid:	2010-12-07
Antal arbetsdagar:	1
Antal arkeologtimmar:	5
Antal maskintimmar :	–
Exploateringsyta:	ca 70 lpm
Undersökt yta:	ca 70 lpm
Platschef:	Jan Kockum
Personal:	Jan Kockum
Projektgrupp:	–
Underkonsulter:	–
Uppdragsgivare:	Fjälkinge kyrkliga samfällighet
Tidigare undersökningar:	–
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs
Dokumentationsmaterial:	1 st A3 planritning, intrasisprojekt SA_100006, 31 digitalfoton
Kostnader:	12 800

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2010

1. Vintrie Park - område C3, Bunkeflo sn, UN 2009, Kristian Brink
2. Kv. Nereus 1, Malmö, FU 2009, Joakim Frejd
3. Hedmanska gården, hus E., Malmö, FU 2010, Joakim Frejd
4. Skanör 40:3 och 40:4, Skanörs sn, FU 2010, Joakim Frejd
5. Fosie kyrka, Fosie sn, FU 2009, Per Sarnäs
6. Helsingborg, Gamla Staden 8:1, Helsingborg, FU 2010, Jan Kockum
7. Litiska analyser, på uppdrag av Blekinge Länsmuseum, Anders Högberg
8. Bagars plats, Malmö, FU 2009, Joakim Frejd
9. Stora Hammar 16:136 – ledningsarbeten, Stora Hammar sn, FU 2010, Per Sarnäs
10. Järnålder i Kulladal, Fjälkinge sn, FU 2009-2010, Tony Björk
11. Kv. Kaninen, Malmö, SU 2010, Per Sarnäs
12. Kv. Frans Suell 14 i Malmö, Malmö, FU 2010, Jan Kockum & Lars Jönsson
13. Stadslämningar på Vä 66:2, Vä sn, FU 2010, Tony Björk
14. Härlöv 50:53, Kristianstad, FU 2010, Tony Björk
15. Renovering och dränering av Uppåkra kyrka 2009–2010, Uppåkra sn, FU 2009–2010, Jan Kockum
16. Yngsjö S:25, Åhus sn, FU 2010, Jan Kockum
17. Tosteberga 2:49, Trolle-Ljungby sn, SU 2010, Tony Björk
18. Kv. Månen 4, Åhus, FU 2010, Tony Björk
19. Nedra Glumslöv, Glumslövs sn, FU 2010, Jan Kockum
20. Fjärrvärme i Åhus medeltida gator, Åhus, FU 2010, Tony Björk & Ylva Wickberg
21. Värmekulvert och dränering inom Bollerusps säteri, Bollerusp sn, FU 2009–2010, Jan Kockum
22. Kv Lyckan 36 i Åhus, Åhus, FU 2010, Jan Kockum
23. Belysning av Ystads kloster, etapp 2, Ystad, FU 2010, Jan Kockum
24. Markbelysning vid Nosaby kyrka, Nosaby sn, FU 2010, Jan Kockum
25. Provgropar vid Västra Odarslövs kyrka, Odarslövs sn, FU 2010, Jan Kockum
26. Fjärrvärme i Åhus, Companiegatan, Åhus sn, FU 2010, Johan Dahln
27. Skansgatan/Fjädergränd i Ystad, Ystad, FU 2010, Lars Jönsson
28. Söderport 11 i Malmö, Malmö, FU 2010, Lars Jönsson
29. Slottsträdgårdscaféet, Malmö, FU 2010, Lars Jönsson
30. Norra Åsum 1:14, Kristianstads sn, FU 2010, Jan Kockum
31. Dränering av Bjuvs kyrka, Bjuvs sn, FU 2010, Jan Kockum
32. Kv Telegrafan 8 i Åhus, Åhus, FU 2010, Jan Kockum
33. Kv Vattentornet 5, 6 & 7 i Helsingborg, Helsingborg, FU 2010, Jan Kockum
34. Provboringar vid Älvsborgsbron, Malmö, FU 2010, Lars Salminen
35. Revinge kyrka. Grävning för nya stenkistor, Revinge sn, FU 2010, Lars Salminen
36. Lilla Torg i Malmö, Trädplanteringsgropar, Malmö, FU 2010, Lars Salminen
37. Tygelsjö 76:1, Arkeologisk utredning 2010, Elisabeth Rudebeck
38. Österslövs kyrka, Österslövs sn, FU 2010, Jan Kockum
39. Renovering och dränering av Hässlunda kyrka, Hässlunda sn, FU 2009–2010, Jan Kockum
40. Hästhagen, Tygelsjö 41:1, Tygelsjö sn, FU 2010, Per Sarnäs
41. Generalens Hage 52, FU 2010, Malmö, Per Sarnäs
42. Trolle Ljungby kyrkogård, Trolle Ljungby sn, FU 2010, Jan Kockum

